

De rol van accountants met betrekking tot de AIFM-Richtlijn

NBA – seminar 29 november 2016

Agenda

- I. Introductie AFM
- II. AIFM-Richtlijn
- III. Interpretatie wetgeving
- IV. Ervaringen en toezichtsagenda
- V. Conclusie

I. Introductie AFM

“De AFM maakt zich sterk voor eerlijke en transparante financiële markten. Als onafhankelijke gedragstoezichthouder dragen wij bij aan duurzaam financieel welzijn in Nederland”

AFM factsheet

- AFM houdt (gedrags)toezicht op de vermogensbeheermarkt ((beheerders van) bi's, icbe's, depositaries, beleggings-ondernemingen maar ook op bijv. crowdfunding platforms), beslist over markttoegang en is uitvoerder van o.a. wetten, verordeningen en ESMA guidance
- Toezicht is risico gestuurd; elk jaar worden aan de hand van marktontwikkelingen prioriteitsthema's ontwikkeld
- Toezicht op vermogensbeheermarkt is geïntegreerd in de domeinen Asset Management en LSR (circa 25 FTE)
- Handhaving en integriteit (denk aan illegaal opererende partijen) zijn het werkterrein van MiH

I. Introductie AFM

Twin peaks toezicht model met cross-sectorale aanpak

Twin Peaks:

- Functioneel toezichtmodel
- AFM gedragstoezichthouder (art. 1:25 Wft)
- DNB prudentieel toezichthouder (art. 1:24 Wft)
- AFM en DNB delen informatie en stemmen indien nodig de toezichtstrategie af

II. AIFM-Richtlijn Regimes

Vergunning regime

- AuM > € 100 mln (leveraged)
- AuM > € 500 mln (unleveraged)

Vergunning en voorwaarden bedrijfsuitoefening:

- Minimumkapitaal (intern beheerd: € 300.000; extern beheerd € 125.000)
- Aanmelding van tenminste 2 dagelijkse beleidsbepalers
- Aanmelding van aandeelhouders ('qualifying holdings')
- Betrouwbaarheids- en deskundigheidstoetsing dagelijks beleidsbepalers
- Activiteitenprogramma (bv. AO/IC, compliance statement)
- Beloningsbeleid
- Beleggingsstrategieën, risicoprofielen en overige eigenschappen van beheerde bi's
- Voorwaarden van beheer van de bi
- Aanstelling bewaarder
- Leverage (Hedge Funds)
- Melding zeggenschap (private equity)

Light regime

- AuM ≤ € 100 mln (leveraged)
- AuM ≤ € 500 mln (unleveraged)

Registratieplicht en doorlopende verplichtingen:

- "Geen toezicht"
- Registreren bij AFM
- Doorlopend Informatie verstrekken over instrumenten waarin zij handelen, risicoposities en concentraties
- Opt-in voor volledig regime mogelijk

Retail regime

- Ingeval er wordt aangeboden aan retail beleggers
- ≈ AIFM-Richtlijn + icbe-regels

AIFM vergunning en aanvullende verplichtingen:

- Alle eisen van AIFM vergunning regime + aanvullende eisen omtrent transparantie (≈ AIFM-Richtlijn + icbe-regels)
- Lidstaat optie bij aanbieden aan retail beleggers, AFM stelt aanvullend icbe eisen

Tenzij het gekwalificeerde retail beleggers betreft

Indien 'gekwalificeerde retail beleggers'

- AuM onder light regime grenzen vallen; én
- Aanbieding a) aan < 150 personen; of b) deelnemingsrechten ≥ 100.000 EUR

EuVECA en EuSEF

- Venture capital en maatschappelijk verantwoord beleggen

Paspoort mogelijkheid zonder aan alle vergunningseisen te voldoen, mits:

- AuM < EUR 500 mln
- > 70% van de committed capital in unlisted SME's of Ondernemingen met sociale doelstellingen
- In de vorm van equity
- Unleveraged

Let op onderscheid closed-end en open-end beleggingsinstelling met betrekking tot prospectusvereisten

II. AIFM-Richtlijn

Vrijstellingen en uitzonderingen

Richtlijn is niet van toepassing op (onder meer)

- Holdings
- Instellingen voor bedrijfspensioen (IORPS)
- Werknemerswinstdelings- of werknemersspaarplannen
- Intragroep beheerders (beleggingen tussen moeder/dochterondernemingen)
- Private wealth (zoals family offices)

Tijdelijk blijven beheren zonder vergunning

- *'Slapers'*
  - Beheerders van closed-end bi's waar geen sprake meer is van 'additional investments'
- *'Terminalen'*
  - Beheerders van closed-end bi's:
    - a. waarvan de inschrijving op de deelnemingsrechten voor 22 juli 2011 is gesloten; en
    - b. die zijn opgericht voor een levensduur tot uiterlijk 22 juli 2016

II. AIFM-Richtlijn

Meldingsplicht art. 4:27 Wft

Rollen accountant (niet uitputtend):

- Beoordelen bedrijfsvoering –bijvoorbeeld scheiding risico- en portefeuillebeheer, compliance?
- Beheerders dienen zes maanden na afloop van het boekjaar een jaarrekening en bestuursverslag van de door hem beheerde bi's aan de AFM en DNB te verstrekken
- Beoordelen prospectus

Accountant heeft specifieke meldingsplicht aan AFM (art. 4:27 Wft)

- Melding bij overtreding deel 4 Wft (Gedragstoezicht), weigering afgifte verklaring, voorbehoud
- Bovenstaande geldt ook bij feitelijk of formeel verbonden ondernemingen
- Plicht verstrekken inlichtingen bij weigering en voorbehoud aan AFM, hier zijn aanvullende regels voor (art. 107 en 108 Bgfo Wft)
- AFM stelt onderneming in staat aanwezig te zijn bij meldingen
- Accountant niet aansprakelijk tenzij melding redelijkerwijs niet noodzakelijk was
- Meldplicht weigering en voorbehoud en inlichtingen n.v.t. bij bo met bank vergunning

Constateringen:

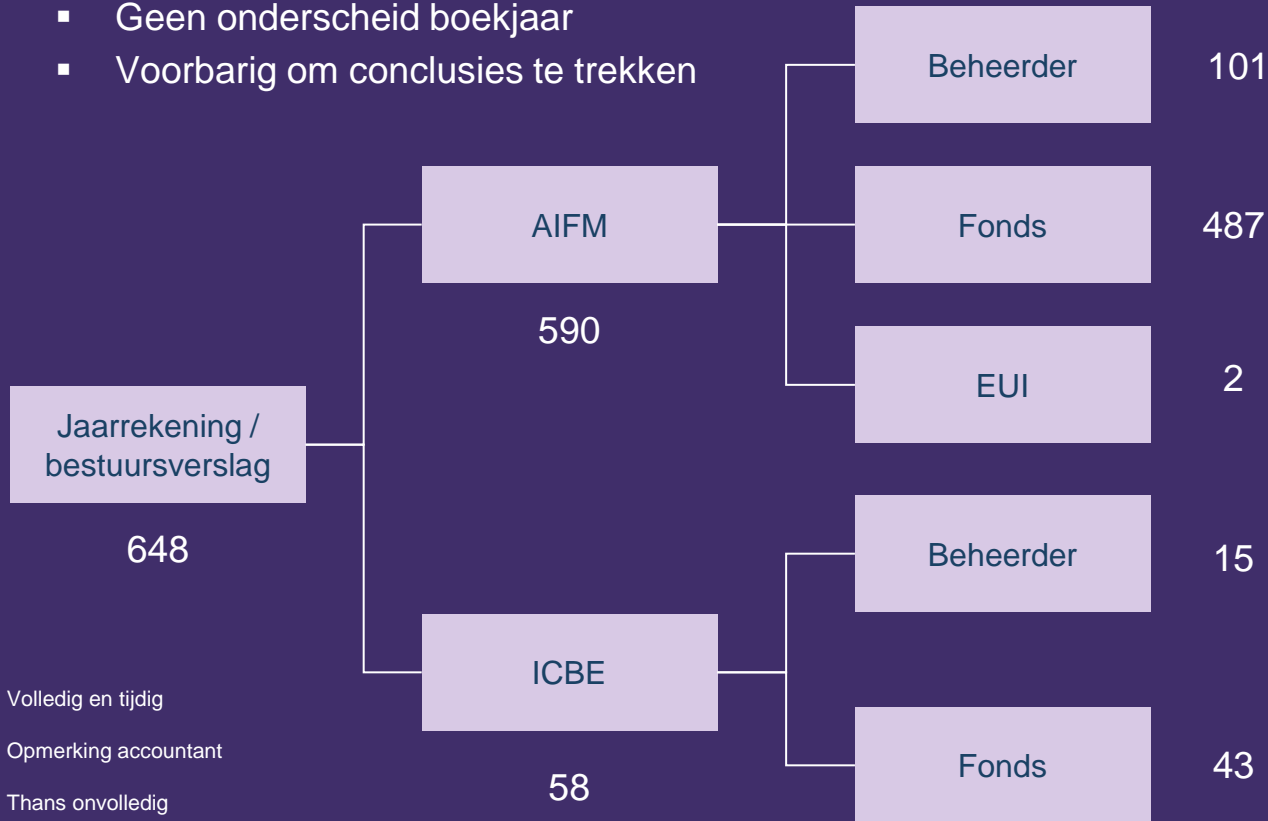
- Thans geen meldingsplicht bij de bewaarder
- Reikwijdte meldingsplicht breder geformuleerd bij DNB dan bij AFM

III. Interpretatie wetgeving

Trends

Trends

- Ontvangen jaarrekening / bestuursverslagen over 2015
- Geen onderscheid boekjaar
- Voorbarig om conclusies te trekken

- ✓ Volledig en tijdig
- Opmerking accountant
- ✗ Thans onvolledig
- ? Analyse AFM

	✓	○	✗	?
Beheerder (AIFM)	67	3	18	13
Fonds (AIFM)	299	7	62	119
EUI (AIFM)	2	-	-	-
Beheerder (ICBE)	14	-	-	1
Fonds (ICBE)	28	-	1	14

III. Interpretatie wetgeving

Vragen accountants

Art. 37p Wft

- Aanvullende regels voor retail beleggers
- Bedrijfsvoering, de informatie aan beleggers en deelnemers, de bewaarder, informatie aan toezichthoudende instanties, bevoegdheden van toezichthoudende instanties en adequate behandeling van deelnemers

Vraag

- Wordt voldaan aan informatieplicht (art. 23 AIFM-Richtlijn) door verwijzing naar website / jaarverslag indexfonds?
- Strekt controle-verklaring als bedoeld in art. 22 AIFM zich uit over de additionele regels?

Analyse

- Indien top-up retail van toepassing dan is verwijzen niet mogelijk
- Wettelijke basis bestaat voor accountantsverklaring op top-up (via art. 4:37p Wft, jo 115y lid 1 Bgfo, jo 2:392 lid 1 BW, jo 2:393 lid 5 BW).
- Dus verklaring dient zich eveneens uit te strekken over de aanvullende regels

Art. 4:37o Wft

- Jaarverslag van EU bi's of bi waarvan deelnemingsrechten worden aangeboden in EU en buitenlandse beheerder van NL bi
- Jaarrekening conform standaarden lidstaat bi en staat waar bi gezeteld is
- Jaarrekening voorzien van verklaring getrouwheid

- Voldoende als enkel de master een geconsolideerde jaarrekening opstelt?
- Dient US jaarrekening een audit van beloningen te bevatten?

- Art. 4:37o Wft - elk van de beheerde bi's zelfstandig een jaarrekening opstellen
- Zie ook Q&A "jaarrekeningstandaarden van de lidstaat van herkomst" op website AFM
- Art. 22 lid 2 AIFM-Richtlijn gegevens dienen te worden opgenomen in het jaarverslag & op basis land van vestiging (art. 4:37o (3) Wft)
- 4:37o Wft lid 4 accountant o.b.v. bijv. US GAAP
- Echter indien wettelijke controle → EU IAS of NV COS ongeacht US GAAP

III. Interpretatie wetgeving

AFM en accountants

AFM als toezichthouder

- Accountantsorganisaties (incl. 3^e landen) en externe accountants die wettelijke controles uitvoeren moeten voldoen aan een aantal kwaliteitseisen
- Kwaliteitseisen en toezicht zijn geregeld in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta) en Wet toezicht financiële verslaggeving (Wtfv)

AFM als gesprekspartner

- Regulier overleg NBA
- Samenwerking interpretatie wetgeving (in combinatie met juristen) → bijvoorbeeld challengen Q&A
- Bereikbare en benaderbare toezichthouder → vragen staat vrij

- Beantwoording alle vragen vs. verdubbeling team (impact toezichtkosten)
- Geen vragen op no-name basis
- Eigen analyse
- Status beantwoording AFM

IV. Ervaringen en toezichtsagenda

Indicatie

- Delegatie structuren
  - Voorkom een brievenbusentiteit-discussie, zorg voor substance op het niveau van de beheerder (consolidatie vermogensbeheer activiteiten binnen de groep)
  - Wie doet feitelijk wat en zijn de juiste personen in beeld voor de AFM?
  - Investment advies of toch delegatie van portefeuillebeheer?
- Combinatie light/vergunning intra groep
- Vergunning van rechtswege
- Kleine outfits met retail klanten; AFM wordt ook geconfronteerd met te kleine partijen die niet passen in kader AIFM-Richtlijn. Aarzel niet dit onderwerp aan te kaarten bij klant

IV. Ervaringen en toezichtsagenda

Indicatie

- Witwasregelgeving en procedures omtrent klant acceptatie worden van groot belang geacht

- Bewaarder
  - Vergunningplicht bewaarders (o.g.v. implementatie UCITS V), uitzondering 'alternatieve AIFM bewaarder' (closed-end bi's (non-custody assets)), grandfathering reeds benoemde bewaarders tot maart 2018
  - Aansprakelijkheid bewaarder: wettelijke regeling 4:62p Wft
  - AFM kijkt kritisch naar onafhankelijkheid en rechtvaardiging delegatiestructuren

- On-site visits

V. Conclusie

- Wetgevend kader ontzettend complex
  - Wat en wanneer van toepassing
  - Grijs gebied
  - AFM & ESMA Guidance

- Rol AFM
  - Benaderbaar & bereikbaar
  - Positieve trend vragen & meldingen

- Rol accountant veelzijdig en breed
  - Verwevenheid accounting en toezichtwetgeving onderkennen
  - Accountants en juristen kunnen elkaar versterken

- AFM leunt / vertrouwt op accountant?
  - Toezichthouder met vergelijkbaar dilemma's als accountant